



сенс і мету життя людини та особистісного ставлення до них.

Формування внутрішньо-особистісної компетенції майбутніх педагогів у контексті сучасних освітньо-виховних парадигм забезпечує становлення висококваліфікованого, педагогічно, морально, етично та духовно збагаченого фахівця, громадянина, який зможе професійально самореалізуватися у житті, залишаючись Людиною і Педагогом з великих літер.

Становлення гідного громадянина України, успішного педагога та просто гарної людини з високою моральною, духовною, педагогічною та етичною культурами – запорака успішної роботи держави, суспільства та суб'єктів педагогічної діяльності.

#### ЛІТЕРАТУРА:

1. Духовні потреби дітей України: монографія / під заг. ред. Ж. В. Петровича. – К.: ВД «Калита», 2005. – 108 с.
2. Кузьмінський А. Педагогіка родинного виховання. – Київ : Знання, 2006. – 324 с.
3. Про засади внутрішньої та зовнішньої політики: Закон України № 2411-VI від 1 липня 2010 року. ВВР України. – 2010. – № 40. – Ст. 527.
4. Психологічний словарь / Под общ. ред. А.В. Петровского, М.Г. Ярошевского. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Политиздат. – 494 с.

5. Савчук О.П. Педагогічна культура – важлива складова становлення майбутнього педагога. III Міжнародний Конгрес «Глобальні виклики педагогічної освіти в університетському просторі», присвячений 200-річчю заснування Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (18-21 травня 2017 року). С. 109–110.

6. Савчук О.П. Особливості професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів / Савчук О.П., Штайнер Т.В. Materials of the XIII international scientific and practical conference «Science without borders-2017», 30 March-07 April 2017. – Volume 4. Pedagogical sciences, Sheffield science and education ltd. – P. 8–11.

7. Савчук О.П. Морально-духовне становлення особистості в контексті багаторівневої вищої освіти / Савчук О.П., Штайнер Т.В. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки і психології». – 3-4 лютого 2017р. – Запоріжжя: Класичний приватний університет. – 2017, С. 76–81.

8. Savchuk Ye. P. Culturological approach to the formation future teachers' personal safety. Modern tendencies in pedagogical education and science of Ukraine and Israel: the way to integration». Ariel University Center of Samaria, Israel, Issue № 6, – P. 328–333: Ravgon, Ariel, Israel, 2015.

9. Словник психолого-педагогічних термінів і понять (на допомогу працівнику сільської школи) / укл. Ю.В. Буган, В.І. Уруський. – Тернопіль : ТОКІППО, 2001. – 179 с.

УДК 371.134:376

## ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Суворова Я.В.,  
викладач кафедри анатомії, біохімії й спортивної медицини  
Харківська державна академія фізичної культури

Стаття присвячена дослідженню проблеми формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії. У статті обґрунтована актуальність вирішення цієї проблеми шляхом запровадження компетентного підходу в освітню практику підготовки фахівців із фізичної терапії. Показано міждисциплінарний зв'язок фізичної терапії з біологією, біохімією, медициною, реабілітацією. Представлено функціональні обов'язки фахівця з фізичної терапії, виконання яких передбачає формування відповідної професійної компетентності. Виокремлено недоліки в підготовці майбутніх фахівців із фізичної терапії. Обґрунтована необхідність поглиблення їх практичної підготовки.

**Ключові слова:** професійна компетентність, фізична терапія.

Статья посвящена изучению проблемы формирования профессиональной компетентности будущих специалистов по физической терапии. В статье обоснована актуальность решения данной проблемы путем внедрения компетентного подхода в образовательную практику подготовки специалистов по физической терапии. Показана междисциплинарная связь физической терапии с биологией, биохимией, медициной, реабилитацией. Представлены функциональные обязанности специалиста по физической терапии, выполнение которых предполагает формирование соответствующей профессиональной компетентности. Обоснована необходимость углубления их практической подготовки.

**Ключевые слова:** профессиональная компетентность, физическая терапия.



Suvorova Ya.V. THE PROBLEM OF PROFESSIONAL COMPETENCE FORMATION OF FUTURE PHYSICAL THERAPY SPECIALISTS IN MODERN CONDITIONS

The article is devoted to the research of the problem of professional competence formation of future specialists in physical therapy. The article grounds the actuality of solving the problem by introducing a competent approach to the educational practice of training specialists in the physical therapy. The article shows the interdisciplinary connection of physical therapy with biology, biochemistry, medicine, rehabilitation. Functional duties of a physical therapy specialist are presented, the implementation of these duties involves the formation of appropriate professional competence. The article highlights disadvantages of future physicians training. The author grounds the necessity of their practical training deepening.

**Key words:** *professional competence, physical therapy.*

**Постановка проблеми.** В умовах соціально-економічних перетворень та реформування вищої професійної освіти України відмічається зростання вимог до професійної підготовки майбутніх фахівців, їх професійної компетентності, на що звертається увага в Законі України «Про вищу освіту», «Національній доктрині розвитку освіти в Україні в XXI ст.». У зв'язку із цим особливого значення набуває проблема формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії в процесі фахової підготовки.

Входження України до світового співтовариства, суттєві зміни в підходах суспільства до збереження та зміцнення здоров'я людини як однієї з найвищих цінностей і пріоритетного напрямку державної політики визначили потребу в підготовці фахівців зі спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія».

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Професія фахівця з фізичної терапії в Україні є порівняно новою галуззю професійної діяльності, що знаходиться на етапі становлення. Це зумовлює підвищений інтерес науковців до проблем професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії. У вітчизняній педагогіці окремі аспекти професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної реабілітації та терапії стали предметом досліджень Л. Волошко, В. Крупи, В. Кукси, Ю. Лянного, О. Міхеєнка, Л. Сущенко.

Необхідно підкреслити, що в системі реабілітаційної діяльності європейських країн застосовується термін «фізична терапія», який за змістом ідентичний прийнятому в Україні терміну «фізична реабілітація». Саме тому спеціальність 227 «Фізична реабілітація» згідно з таблицею відповідності Переліку наукових спеціальностей із 2017 р. була переведена в спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Вивчення питань формування професійної компетентності фахівців фізичної терапії стає одним з актуальних напрямів міждисциплінарних досліджень як у нашій країні, так і за кордоном. У психолого-пе-

дагогічній літературі проблема професійної підготовки майбутніх фахівців має багатаспектне теоретико-методологічне висвітлення. Концептуальні засади формування професійної компетентності майбутніх фахівців різних спеціальностей висвітлені в багатьох працях вітчизняних і російських дослідників (В. Авдеев, В. Андросюк, М. Ануфрієв, Л. Ващенко, Р. Вдовиченко, О. Гура, Е. Зеєр, В. Вдовюк, О. В'юшин, О. Бандурка, І. Гавриш, О. Гура, О. Долженко, М. Дяченко, Л. Кадченко, Л. Карпова, Н. Кічук, О. Коваленко, Л. Кондрашова, М. Кулакова, А. Ліненко, О. Локшина, О. Міщенко, Ю. Мосейко, О. Овчарук, А. Павлова, Л. Парашенко, О. Пометун, О. Правдіна, О. Савченко, А. Семенова, В. Стасюк, С. Тарасова, Т. Шаргун, В. Шатуновський, Т. Шестакова й інші).

Проблема професійної підготовки фахівців з фізичної реабілітації (терапії) знайшла відображення в багатьох дослідженнях. Зокрема, розроблено понятійний апарат підготовки фахівців із фізичної реабілітації (терапії) (О. Вацеба, Г. Верич, Т. Круцевич, В. Мурза, В. Мухін, С. Попов, Є. Приступа); висвітлено загальні питання професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної реабілітації у вищих навчальних закладах (Н. Белікова, А. Герцик, Т. Д'яченко, В. Кукса, О. Міхеєнко, В. Поліщук, Л. Сущенко); конкретизовано окремі аспекти медичної й соціальної реабілітації та реабілітології осіб з обмеженнями життєдіяльності (Л. Вакулєнко, І. Місула, Л. Левицька, В. Лобода, Г. Прилуцька, А. Шевцов, М. Чайковський); проаналізовано особливості відновлення стану здоров'я й утрачених функцій організму людини засобами фізичної реабілітації (І. Башкін, Т. Бойчук, О. Вацеба, А. Вовканич, Т. Д'яченко, Ю. Лянной, О. Марченко, І. Маріонда, В. Мухін). Проте цілісний підхід до розв'язання проблеми формування професійної компетентності фахівців із фізичної терапії ще не знайшов відображення в наукових працях із теорії та методики професійної освіти.

Актуальність проблеми формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії зумовлена також необ-



хідністю розв'язання комплексу суперечностей між такими чинниками:

- потребою суспільства в підготовці компетентних фахівців із фізичної терапії, які можуть ефективно працювати з різними категоріями населення, і недостатньою розробленістю змісту, форм і методів формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії у вищому навчальному закладі;

- переважною орієнтацією професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії на засвоєння теоретичних знань і недостатнім розвитком їх спрямованості на реалізацію цих знань в умовах практичної діяльності;

- упровадженням компетентнісного підходу до фахової підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії й відсутністю контекстної специфіки в засобах його реалізації;

- необхідністю формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії та нерозробленістю теоретичних, методичних засад і педагогічних умов її формування в процесі фахової підготовки у ВНЗ.

Необхідність розв'язання цих суперечностей потребує переосмислення мети, змісту й завдань формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії в процесі фахової підготовки відповідно до вимог сучасної професійної освіти.

**Постановка завдання.** Мета статті – обґрунтувати необхідність запровадження компетентнісного підходу в підготовку фахівців із фізичної терапії.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Підготовка фахівців із фізичної терапії є проблемою державного значення для кожної цивілізованої країни. В Україні, як і в більшості країн світу, має місце тенденція до зниження суспільного здоров'я нації як інтегративного показника фізичного, психічного здоров'я громадян. Актуальність проблеми підготовки фахівців із фізичної реабілітації визначається необхідністю подальшого розвитку напрямку навчання «Охорона здоров'я» з метою зміцнення здоров'я населення України. Вивчаючи медико-біологічні та соціально-психологічні науки, фахівець із фізичної терапії повинен мати глибокі знання про засоби та методи відновлення частково або повністю втрачених функцій організму.

Спектр функціональних обов'язків фахівця фізичної терапії є дуже широким і містить обстеження пацієнтів із метою виявлення рухових дисфункцій і визначення рухового потенціалу; розроблення та ви-

конання індивідуального плану фізичної реабілітації у співпраці з іншими фахівцями (лікарями, соціальними працівниками, психологами, вчителями, тренерами) і клієнтом; організацію роботи з профілактики захворювань клієнтів, допомогу їм в опануванні основ культури здоров'я та формування здорового способу життя; забезпечення соціального захисту прав громадян у питаннях охорони здоров'я тощо [1]. Суб'єктом професійної діяльності фахівців із фізичної терапії як представників соціономічних професій є окрема людина чи група людей, які потребують комплексної реабілітаційно-оздоровчої допомоги. Цим детермінуються вимоги до професійних якостей майбутніх фахівців: високий рівень професійних знань, умінь і навичок, відповідальність за здоров'я людей, вміння налагоджувати продуктивні міжособистісні стосунки, ефективно співпрацювати з пацієнтами та колегами, створювати позитивний емоційний мікроклімат, уникати конфліктних ситуацій, передбачати й адекватно оцінювати соціальні наслідки різноманової реабілітаційної діяльності [5]. Тому дослідження процесу формування професійної компетентності як складної інтегративної якості майбутніх фахівців із фізичної терапії набуває особливої наукової та практичної значущості.

Фахівець із фізичної терапії повинен бути повністю підготовлений до роботи з профілактики й реабілітації різних захворювань, що вкрай важливо для населення України. Наукові дослідження оцінки ефективності використання реабілітаційних методів показали, що правильно складена програма реабілітації може повернути до активного життя більше ніж 50% пацієнтів [1]. Українське суспільство вже давно потребує спеціальності «Фізична терапія». На це вказує цільова комплексна програма «Фізичне виховання – здоров'я нації», де йдеться про потребу використання кадрового потенціалу у функціонально-оздоровчій сфері.

П. Яхно підкреслює, що Україна має потребу в кваліфіковано підготовлених кадрах, які здатні реалізувати сучасні комплексні оздоровчо-реабілітаційні технології в лікувально-профілактичних, санаторно-курортних і спортивно-оздоровчих закладах усіх форм власності. Професійна підготовка таких спеціалістів повинна здійснюватися на основі науково обґрунтованої організації процесу освіти, урахування досвід передових країн і регіональних особливостей, що притаманні Україні [6].

Наявна в Україні система професійної підготовки фахівців із фізичної реабілітації (терапії) має порівняно невелику істо-



рію, пройшла у своєму розвитку декілька етапів і наразі їй притаманні деякі організаційно-методологічні особливості, які не дозволяють повною мірою вирішувати оздоровчо-реабілітаційні завдання.

Як вказує А. Адільгарц, створення організаційно-методологічних підходів до підготовки фахівців із фізичної реабілітації неможливе без вирішення таких проблем [1]:

1) установалення логічного взаємозв'язку між окремими фактами, гіпотезами, ідеями та теоріями, що належать до фізичної реабілітації та терапії, зведення результатів у струнку класифікаційну систему;

2) необхідності окреслити коло наукових предметів і теорій, які допоможуть сконструювати модель фізичної терапії;

3) розроблення категорійно-понятійного апарату фізичної терапії (створення фізично-реабілітаційного тезаурусу);

4) розроблення професійно орієнтованої програми підготовки фахівців із фізичної терапії.

У зв'язку із цим постала гостра проблема оптимізувати систему професійної діяльності й підготовки фахівців із фізичної терапії в Україні на підставі аналізу організаційно-методологічних підходів до цього процесу.

В Україні передбачено підготовку фахівців із фізичної терапії в 46 навчальних закладах. Процес фахової підготовки забезпечений освітньо-професійними програмами, робочими, навчальними планами підготовки фахівців за напрямом «Фізична терапія, ерготерапія» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр», «магістр», робочими програмами, складеними з урахуванням модульно-рейтингової системи, які розроблені на основі типових програм, запропонованих Міністерством освіти й науки України [1; 6].

Випускники напряму підготовки «Фізична терапія, ерготерапія» готуються для роботи в якості фахівців із фізичної терапії та/або ерготерапії в державних і приватних медичних установах, фізкультурно-спортивних комплексах, оздоровчих і реабілітаційних центрах, середніх і вищих навчальних закладах, у системі санаторно-курортної реабілітації.

Актуальність належної підготовки висококваліфікованого фахівця з фізичної терапії обґрунтовується широким спектром верств населення, з якими йому доведеться працювати. Фахівцю, що отримує підготовку з фізичної терапії, потрібно враховувати швидкий темп розвитку інформаційних і медичних технологій, на які спирається майбутній спеціаліст. Ураховуючи, що кінцевою метою навчання є оволодін-

ня всіма аспектами реабілітації з акцентом на фізичних засобах, важливо усвідомити широкий діапазон необхідних предметів і дисциплін [4]. Для отримання кваліфікації «Фахівець із фізичної терапії, ерготерапії» студенти мають опанувати значну кількість дисциплін, частина яких тісно пов'язана з вивченням теорії й методики фізичного виховання та спорту, а інша має винятково медико-біологічний зміст.

Аналіз робочих програм показує, що студент за період навчання проходить підготовку за циклами гуманітарних, соціально-економічних і професійно-орієнтованих дисциплін, куди входять медико-біологічні (анатомія, фізіологія людини, біохімія, основи патології, спортивна морфологія, динамічна анатомія та ін.) і професійні (різні види масажу, лікувальної фізкультури тощо) дисципліни. Ураховуючи, що студенти цієї спеціальності вивчають різні реабілітаційні дисципліни (теорія й методика фізичної культури, адаптивна фізична культура), основи приватної реабілітації, фізичну реабілітацію в неврології, при соматичних захворюваннях, захворюваннях опорно-рухового апарату, засоби дослідження у фізичній реабілітації, проходять курси, необхідні для формування знань, умінь і навичок із фізичної культури (оздоровчий біг, гімнастика, туризм, фізична рекреація, клінічна психологія), вони достатньою мірою підготовлені теоретично й практично [3].

Сучасна підготовка майбутнього фахівця з фізичної терапії поряд із вивченням основ анатомії, фізіології потребує ще й знання етіології, патогенезу, клініки різних захворювань. Робочі програми передбачають обов'язкове оволодіння різними методами їх лікування та відновлення здоров'я, зокрема й підготовки в галузі фізіотерапії. Важливу роль у навчанні професійно-орієнтованих дисциплін у фаховій підготовці майбутніх фізичних терапевтів мають відігравати міжпредметні зв'язки, які формують готовність до професійної діяльності.

Як підкреслює більшість дослідників, формування професійної компетентності студентів є одним із основних завдань будь-якого навчального закладу, проте поки, як свідчить аналіз наукових досліджень, проблема формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії ще недостатньо досліджена в педагогічній теорії, а тому не знайшла належного відображення в практичній діяльності навчальних закладів.

Так, Т. Бугеря зазначає, що під час підготовки фахівців із фізичної реабілітації виникають труднощі, зумовлені недостатньо розробленими міжпредметними зв'язка-



ми, а також відсутністю уніфікованої нормативно-правової бази навчання. Автор вважає, що недостатнім є досвід системи підвищення кваліфікації фахівців із фізичної реабілітації за умови їхньої безперервної освіти протягом усієї професійної життєдіяльності [2, с. 12].

П. Яхно за результатами аналізу реального стану навчально-виховного процесу у вищій школі, побудованого на принципах предметно орієнтованої парадигми освіти, виявив, що на практиці домінує функціональний підхід, який виявляється в слабких зв'язках між окремими дисциплінами, підготовці не до цілісної майбутньої професійної діяльності, а до деяких видів діяльності, спрямований на розвиток процесуальних функцій мислення, а не на ціннісний зміст свідомості. Автор підкреслює, що сьогодні не розроблена система професійної підготовки фахівця з фізичної терапії, яка забезпечувала б його особистісно-професійне становлення, самовизначення й суб'єктивну готовність до здійснення професійної діяльності в умовах особистісно орієнтованої освіти; не визначені умови формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії; не виявлені критерії професійної компетентності фахівців із фізичної терапії з урахуванням нових вимог до кваліфікації в цій галузі [6].

Окрім того, сьогодні однією з найбільших проблем у системі підготовки фахівців із фізичної терапії є те, що підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності здійснюється переважно через теоретичне навчання. Навчальні дисципліни й курси, що вивчаються студентами, не завжди співвідносяться з тією науковою інформацією, що потрібна для підготовки спеціалістів певного профілю [6, с. 28]. Унаслідок цього студенти недостатньо чітко уявляють майбутню професію й ті вимоги, що висувуються до фахівців із фізичної терапії на практиці. Формування сучасного спеціаліста, вважає автор, має бути спрямоване на становлення його як цілісної, гуманної, усебічно розвинутої особистості, а також на відповідну професійну підготовку. Вищевикладене зумовлює проблему: яким чином має бути організований і побудований процес підготовки фахівців із фізичної терапії, щоб відбувалося поєднання теоретичних знань і застосування їх на практиці, щоб зміст навчальних дисциплін відповідав профілю реабілітаційної діяльності, урахувалися наукові досягнення в підготовці фахівців із фізичної терапії.

Аналіз емпіричних результатів дослідження А. Адільгарц свідчить про слабку здатність багатьох студентів установлювати

співвідношення власного досвіду з теорією й практикою фізичної терапії та реабілітації, а також критично оцінювати підручники, за якими вони навчаються. Також дослідником було виявлено недоліки навчально-методичного забезпечення: зміст окремих підручників із фізичної реабілітації не стимулює студентів до творчого мислення; навчання здійснюється за принципом репродуктивного характеру засвоєння знань, коли знання механічно запам'ятовуються, а не є результатом синтезу власних роздумів; недостатньо уваги приділяється таким аспектам підготовки фахівців, як самовдосконалення й самостійна робота студентів, а також процесу формування практичних умінь і навичок [1].

Отже, організація фахової підготовки у ВНЗ потребує постійного вдосконалення, пошуку й застосування нових форм впливу на студентів, відпрацювання нових підходів. Разом із тим потрібно активізувати традиційні види діяльності, збереження досягнень минулого. Фахова освіта повинна мати творчий характер, орієнтуватися на проблеми, пов'язані зі специфікою кожного ВНЗ. Надзвичайно важливе завдання адміністрації ВНЗ і професорсько-викладацького складу полягає у створенні належних умов для розвитку та задоволення потреб студентів, для їх самореалізації та формування відповідного рівня професійної компетентності.

Теоретичний аналіз проблеми пошуку сучасних і ефективних засобів формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії показав таке:

- питання організації процесу формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії вивчені недостатньо;

- недосконалість фахової підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії зумовлена такими характерними недоліками, як відсутність міждисциплінарних зв'язків; недостатній рівень практичної орієнтованості фахових дисциплін; відсутність зв'язку між теоретичним навчанням і практичною професійною діяльністю; низький рівень комплексного планування й пролонгованого контролю процесу формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії викладацьким складом навчальних закладів, недостатня увага до організації самостійної роботи студентів;

- практично відсутні науково-методичні розробки, які б дозволяли комплексно використовувати сучасні підходи до формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії.



Таким чином, аналіз педагогічного досвіду організації фахової підготовки з формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії у вітчизняних і зарубіжних вищих навчальних закладах дозволив виявити деякі особливості ефективно організації процесу формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії.

1. Концепція формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії в процесі фахової освіти має базуватися на компетентнісному, системно-діяльнісному, інтерактивному й інтегративному підходах.

2. Для успішного формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії важлива скоординована робота всіх учасників освітнього процесу (професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів, адміністрації).

3. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії має здійснюватися на всіх етапах професійної підготовки, бути безперервним, постійним і проводитися системно, для чого необхідно підвищити міждисциплінарні зв'язки та практичну орієнтованість фахових дисциплін і посилити зв'язок між теоретичним навчанням і практичною професійною діяльністю. Ураховуючи широту діапазону необхідних знань і вмінь для оптимізації навчального процесу фахівців із фізичної терапії, необхідно максимально збалансувати теоретичні, практичні та семінарські заняття.

4. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії повинне здійснюватись у процесі фахової підготовки з використанням інтерактивних методів навчання.

**Висновки з проведеного дослідження.** Таким чином, теоретичний аналіз наукових досліджень свідчить, що проблема формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії ще

недостатньо досліджена в педагогічній теорії, а тому не знайшла належного відображення в практичній діяльності навчальних закладів; зокрема, поза увагою дослідників усе ще залишається сутність, структура професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії; не дістали ґрунтовного розкриття й обґрунтування зміст, форми й методи формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії в процесі їх фахової підготовки у вищих навчальних закладах України. На сучасному етапі також не дістали теоретичного обґрунтування педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії, що є перспективним напрямком нашого дослідження й потребує подальшого вивчення та впровадження в системі вищої професійної освіти.

#### ЛІТЕРАТУРА:

1. Адільярц А. Проблеми професійної підготовки фахівців з фізичної реабілітації. К.: Знання, 2015. 217 с.
2. Бугеря Т. Використання міжпредметних зв'язків в удосконаленні навчальної діяльності майбутніх фахівців із фізичної реабілітації. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2006. № 3. С. 10–12.
3. Волошко Л. Організаційно-педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх фахівців з фізичної реабілітації в процесі медико-біологічної підготовки. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2005. № 24. С. 42–44.
4. Крупа В. Аналіз стану проблеми підготовки майбутніх фахівців фізичної реабілітації у педагогічній теорії та практиці. Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій університету «Україна» / голов. ред. М. Чайковський. Хмельницький: ХІСТ, 2012. № 6. С. 82–86.
5. Прихода І. Організаційно-методологічні підходи до професійної підготовки фахівців з фізичної реабілітації в Україні. Проблеми сучасної педагогічної освіти. 2007. Вип. 15. Ч. 1. С. 60–66.
6. Яхно П. Зміст професійної освіти фахівців з фізичної реабілітації. К.: Наукова думка, 2014. 193 с.